

ජීව අජීව පරිසරයට හිතකාමීව හැසිරෙයි.

10 ශ්‍රේණිය	11. අපේකම සහ සහජීවනය
11 ශ්‍රේණිය	10. බෞද්ධ අනන්‍යතාව සුරකිමින් සහජීවනයෙන් ක්‍රියාකරමු.

273. සහජීවනය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
-
274. “සමවායෝ එව සාධු” යන පාලි පාඨයෙහි සිංහල අර්ථය ලියන්න.
-
275. “සමග්ගා හෝථ මා විවදථ” යන පාලි පාඨයෙහි සිංහල අර්ථය ලියන්න.
276. ශ්‍රී ලාංකික ගොවියන් අස්වැන්නෙන් ස්වල්පයක් ඉතිරි කර තබන්නේ කුමන පරමාර්ථය ඇතිවද?.....
-
277. වගා පාඨකරන සතුන් මරා දැමීම වෙනුවට පැරණි ගොවීන් කළේ කුමන ක්‍රියාවක්ද?
-
278. ස්වාභාවික විපත්පහක් නම් කරන්න.
-
279. ආපදා අවස්ථාවන්හිදී ස්වභාව ධර්මයෙන් සැලකිල්ලට නොගන්නා කරුණු මොනවාද?
-
280. බහු ආගමික, බහුජාතික සමාජයක පොදු දේපල ආරක්ෂා කරගැනීමට හා ප්‍රජාව අතර සුහදකාව වර්ධනය කරගැනීමට ගතහැකි පියවර හතර නම් කරන්න.
- 1
- 2
- 3
- 4
281. අප රටෙහි බෞද්ධ සංස්කෘතිය ගොඩනැගීමට බලපෑ ප්‍රධානතම සාධකය කුමක්ද?
-
282. මෙරට ප්‍රාග් බෞද්ධ සංස්කෘතිය නව මගකට ගැනීම සඳහා මිහිඳු හිමියන් සිදුකළ පරිවර්තනය නිදසුන් හතරමගින් පෙන්වා දෙන්න.
-
283. ශ්‍රී ලාංකික සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන සංකල්ප හතරනම් කරන්න.
- 1
- 2
- 3
- 4

284. බෞද්ධ සංස්කෘතිය තුළ දැකිය හැකි යහපත් සමාජ සම්බන්ධතා හතරක් ලියා දක්වන්න.
- 1
 2
 3
 4
285. මෙරට රාජ්‍ය ආගම බුදුදහම බවට පත්වීමත් රජු බෞද්ධයකු බවට ඇති වූ සම්මතය තුළින් පැහැදිලිවන මූලික සංස්කෘතික ලක්ෂණය කුමක්ද?
286. සහජීවනය දෙදරා යාමට ඉවහල්වන මිනිස් සිත් තුළ ඇතිවන කරුණු හතරක් ලියා දක්වන්න.
- 1 2
 3 4
287. වාසෙට්ඨ සුත්‍රයේ පෙන්වා දෙන මානව සංහතියේ ඒකත්වයට අදාළ ජීව විද්‍යාත්මක කරුණු 02 ක් ලියා දක්වන්න.
- 1
 2
288. පුද්ගල වර්ග සංවර්ධනයට හා සමාජ සම්බන්ධතා තහවුරුවීමට ඉවහල්වන සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කරන්න.
- 1 2 3 4
289. සහජීවනයට ඉවහල්වන සතර බ්‍රහ්ම විහරණ මොනවාද?
- 1 2 3 4
290. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ අනුගමනයෙන් සහජීවනයට මගපාදන අයුරු කරුණු හතරකින් දක්වන්න.
- 1
 2
 3
 4
291. ජාති, ආගම්, කුලය වංශයෙන් වර්ග කිරීමක් නොකොට සියලු දෙනාට අනුගමනය කළ හැකි බෞද්ධ පිළිවෙත් තුනක් ලියන්න.
- 1 2 3
292. මිනිසා වර්ගකිරීමක් නොකොට සියලු දෙනාටම මුහුණ පෑමට සිදුවන ස්වාභාවික ව්‍යසන හතර ලියන්න.
293. තම ආගම පමණක් අගය කළ, අන් ආගම් හෙළා දකිමින් ක්‍රියාකල ආගමික නායකයන්ට බුදුරදුන් දුන් උපදේශය කුමක්ද?
294. සාමයෙන් සහ සහජීවනයෙන් ජීවත්වීමට අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා හතරක් පෙන්වා දෙන්න.
- 1 2
 3 4

295. සහජීවනය සඳහා සිව්සඟරාවන උපයෝගී කර ගත හැකි අන්දම කරුණු හතරකින් දක්වන්න.

- 1
- 2
- 3
- 4

නිපුණතාව 06

බුදුදහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින්ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.

10 ශ්‍රේණිය	12. කර්මය හා එහි ප්‍රභේද හැඳින් ගනිමු 13. ඇති තතු කියන තිලකුණු දහම 14. පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය හැඳින් ගනිමු. 15. සිව්සස් හැඳින් සැනසුම ලබමු.
11 ශ්‍රේණිය	11. පුද්ගල විෂමතා සහ සහ කර්මය 12. සසර දුකත් දුකින් මිදීමත් උගන්වන බෞද්ධ හේතුඵල ධර්මය. 13. බුදුදහම පදනම් කරගත් ජීවන දැක්මක්

296. කර්මය ධර්මානුකූලව අර්ථ දක්වන්න.

297. හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ මිනිස් ලෝකයේ ජීවත්වන සැමදෙනාම එක සමාන නැත. සමහරුන්ට ආයුෂ අඩුයි. සමහරුන්ට වැඩියි. සමහරුන්ට ලෙඩ දුක් අඩුයි. සමහරුන්ට වැඩියි. මෙසේ පුද්ගල විවිධත්වයට හේතු දක්වා ඇති සුත්‍ර දේශනාව කුමක්ද?

298. පුද්ගල විවිධත්වයට හේතු දක්වු සුත්‍ර දේශනාව සිදුකළේ කාටද?

299. පුද්ගලයා විසින් කර්ම රැස්කරනු ලබන්නේ ක්‍රිවිධ දොරටු අරමුණු කොටගෙනය. ඒවා නම් කරන්න.

300. තිදොරින් කරන කර්ම දෙයාකාරවන අයුරු දක්වන්න.

301. දස අකුසල්ක්‍රිවිධද්වාරයට බෙදා දක්වන්න.

302. දස අකුසල් නම් කොට අර්ථ දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

303. පුද්ගලයා කුසලාකුසල කර්ම සඳහා පොළඹවන ප්‍රධාන මානසික කුසල මූල සහ අකුසල මූල වගුගතකර පෙන්වන්න.

කුසල මූල	අකුසල මූල
1.	
2.	
3.	

304. දස කුසල් නම්කර ත්‍රිවිධ සුවර්තයට බෙදා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

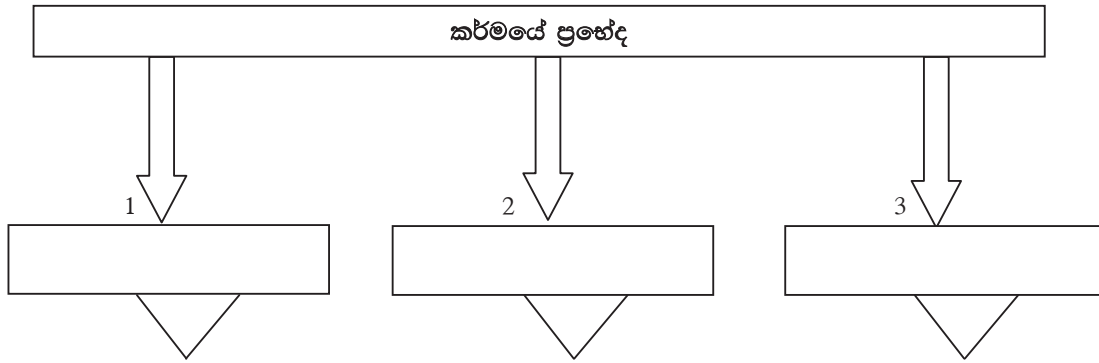
.....

.....

.....

.....

305. කර්මයේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද තුන සහ අනුකොටස් යටතේ පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

අනු ප්‍රභේද	අර්ථය
1. දිවයින මට්ටමේ වෛද්‍යීය කර්ම	
2.	මරණීන් මතු පළමු ආත්ම භවයේදී විපාක දෙන කර්ම
3.	
4.	විපාක නොදී අනෝසි වියන කර්ම

අනු ප්‍රභේදය	අර්ථය
1. ගරුක කර්ම	බලසම්පන්න කුසල අකුසල කර්ම
2.	
3. ආවින්න කර්ම	
4.	දඩ් වේතනාවක් නොමැතිව සිදුවන අසම්පූර්ණ කුසලාකුසල කර්ම

අනු ප්‍රභේදය	අර්ථය
1. ජනක කර්ම	ප්‍රතිසන්ධියක් ලබාදීමට ඉවහල්වන කර්ම
2. උපත්ථම්භක කර්ම	
3. උපපිලක කර්ම	
4.	

306. සියල්ල කර්මයෙන් සිදුනොවන බව බුදුදහම පිළිගන්නා සත්‍යයකි. ඒ සඳහා ඉදිරිපත් කළ සම්පත්ති හතර සහ විපත්ති හතර නම් කරන්න.

සම්පත්ති 4	විපත්ති 4
1.	
2.	
3.	
4.	

307. ගරුක අකුසල කර්මවල සඳහන්වන පඤ්චානන්තරිය පාප කර්ම නම් කරන්න.

1 2 3
4 5

308. ගරුක කුසල කර්ම වර්ධනය කරගැනීම මගින් පුද්ගලයාට ඵලඹිය හැකි තත්වයන් දෙකක් නම් කරන්න

1 2

309. ආසන්න කුසල කර්ම හා අකුසල කර්ම සඳහා නිදසුන් එක බැගින් ඉදිරිපත් කරන්න.

කුසල් කර්ම	අකුසල කර්ම
1.	

310. ජීවිතයේ පුරුද්දක් ලෙස සිදුකරනු ලබන කුසලාකුසල කර්ම කිනම් නමකින් හඳුන්වනු ලබයිද?.....

.....
 311. උපත්ථම්භක කර්මය අර්ථ දක්වන්න.

312. පුනර්භවයක් පවතින බව තහවුරු කරගැනීමට බුදුදහමේ දක්වා ඇති ඥාණ දෙක නම් කරන්න.

- 1
- 2

313. කාල සම්පත්ති යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

314. බුදුරදුන් සුභ නම් තරුණයාට පෙන්වා දුන් කුසලාකුසල කර්ම හා ඒවායින් ලැබෙන ප්‍රතිඵල වගුගත කරන්න.

අප විසින් සිදුකරනු ලබන ක්‍රියාව	ඒ අනුව ලැබෙන ප්‍රතිඵලය
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	

315. සත්වයාගේ හීන බව හා උසස් බව ඇතිවන්නේ කුමක් නිසා දැයි කියවෙන බුද්ධ ප්‍රකාශය ලියන්න.

.....

316. කර්මඵල පිළිබඳ විශ්වාස කිරීමෙන් ශිෂ්‍ය ජීවිතයට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියන්න.

1
2

317. යාදිසං වපතේ බීජං යන ගාථාව සම්පූර්ණ කොට දක්වන්න.

.....
.....
.....

318. බුදු දහමේ මූලික ඉගැන්වීම් තුනක් නම් කරන්න.

1 2 3 4

319. තිලකුණු හෙවත් ත්‍රිලක්ෂණය නම් කර කෙටි අරුත් සපයන්න.

.....
.....
.....

320. පඤ්චස්කන්ධය නම් කොට අනිත්‍ය බව පසක් කරගැනීම සඳහා ලබාදුන් උපමා පහක් ලියන්න.

.....
.....
.....
.....

321. ත්‍රිලක්ෂණ දහමට යටත්වන පඤ්චස්කන්ධය නාම රූපවලට බෙදා දක්වන්න.

.....
.....
.....
.....

322. බුදුරජාණන් වහන්සේ මංගල ධර්ම දේශනයේදී දේශනා කළදුක්ඛ ලක්ෂණයෙහි ප්‍රභේද අට ලියන්න.

1 2
3 4
5 6
7 8

323. ආත්මය හා අනාත්මය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

.....
.....
.....

.....
.....
324. ආත්මලක්ෂණය බැහැර කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කළ ලක්ෂණය කුමක්ද ?
.....
.....

325. ආත්ම සංකල්පය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බුදු දහම දක්වා ඇති සංකල්ප දෙකක් නම් දක්වන්න.

1

2

326. ත්‍රිලක්ෂණය හැදෑරීම තුළින් ශිෂ්‍ය ජීවිතයට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන හතක් නම් කරන්න.

1

2

3

4

5

6

7

327. මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රයේ දැක්වෙන “අනිච්චාවත සංඛාරා” ගාථාව සම්පූර්ණ කොට එහි අර්ථය ලියා දක්වන්න.

328. පටිච්ච සමුප්පාදය යන්නෙහි කෙටි අර්ථය දක්වන්න.

1

2

329. පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය ලියා දක්වන්න.

330. අනුලෝම හා පටිලෝම පටිච්චසමුප්පාද න්‍යායෙහි දක්වා ඇති, කෙටි සූත්‍රය හා අර්ථය ලියා දක්වන්න.

331. බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙසූ හේතුඵල න්‍යාය අස්සපී හිමියන් විසින් උපතිස්ස පිරිවැජිතුමාට විස්තර කළ ගාථාව ලියා අර්ථය දක්වන්න.

.....
.....
.....
332. පරිච්ච සමුප්පාදයේ අනුලෝමය හා පටිලෝමය යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් දක්වන්න.

.....
333. පරිච්ච සමුප්පාදයෙන් පෙන්වාදෙන දුක් වර්ගදෙක නම් කරන්න.

1

2

.....
334. බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දුන් පුද්ගල දුකෙහි අනුලෝම ක්‍රමය දක්වන්න.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	

.....
335. බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දුන් පුද්ගල දුකෙහි පටිලෝම ක්‍රමය දක්වන්න.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	

336. සමාජ දූෂණ පෙන්වාදීම සඳහා බුදුරජාණන් වහන්සේ උපයෝගී කරගත් සූත්‍ර තුනක් නම් කරන්න.

1 2 3

337. දුප්පත්කම නමැති සමාජ ගැටළුව ඇතිවන ආකාරය "වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රය ඇසුරින් ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

338. හේතුඵල න්‍යාය පාදක කොටගෙන ශිෂ්‍ය ගැටලුවක් විසඳන ආකාරය නිදසුනක් මගින් පෙන්වා දෙන්න.

ගැටලුව විභාගය අසමත් වීම	විසඳුම විභාගය සමත් වීම

339. සිව්සස් හැඳින්වෙන වෙනත් නමක් ලියන්න.

340. චතුරාර්ය සත්‍ය අර්ථ සහිතව අනුපිළිවෙලින් දක්වන්න.

1

2

3

4

341. චතුරාර්ය සත්‍ය න්‍යාය චතුරාර්ය සත්‍ය නම් කොට ඉදිරියෙන් චතුරාර්ය සත්‍ය න්‍යාය දක්වන්න.

1

2

3

- 4
342. බුදුරදුන් ප්‍රථමයෙන් චතුරාර්ය සත්‍යය දේශනා කළේ කුමන ස්ථානයකද? කා සඳහාද? දේශනා කළ සූත්‍රය කුමක්ද?
 1 2 3
343. බුදුරදුන් වදාළ දුක්ඛ සත්‍යයෙන් ජනිත වන අර්ථ හතරක් දක්වන්න.
 1 2 3
 4 4
344. දුක්ඛ සත්‍යයෙහි දක්වා ඇති තුන් ආකාර දුක නම් කොට කෙටි අරුත් සපයන්න.
 1
 2
 3
345. සියලු දුක්ඛයන්ට හේතුව කුමක්දැයි ලියා දක්වන්න.
346. තෘෂ්ණාවේ හෙවත් ආශාවේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද තුන නම් කර අර්ථ දක්වන්න.
 1
 2
 3
347. තෘෂ්ණාව නැති කිරීම සඳහා පුද්ගලයා විසින් අවබෝධ කරගතයුතු සත්‍ය කුමක්ද?

348. සත්‍ය අවබෝධය සඳහා අනුගමනය කළයුතු ගමන් මාර්ගය හඳුන්වන්නේ කිනම් නමකින්ද?

349. විමුක්ති මාර්ගය කුමක්ද?

350. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය පිළිවෙලින් නම් කොට, ඒවා ත්‍රිශික්ෂාවට බෙදන ආකාරය සටහනකින් දන්වන්න.

351. අරි අට්ඨි මග නම් කොට කෙටි අර්ථ සපයන්න.

352. ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය අංක තුනක් නම් කොට ඒ ඒ මාර්ගය අදාළ අනුකොටස් වගුවක් මගින් පෙන්වා දෙන්න.

මාර්ග අංග	අනු කොටස්

353. බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති පැරණි විමුක්ති මාර්ග දෙක බුදුහිමි ප්‍රතික්ෂේප කළේ කුමන හේතුවක් නිසාද?

.....

.....

.....

.....

354. චතුරාර්ය සත්‍යය න්‍යාය භාවිත කොට ශිෂ්‍ය ගැටලුවක් විසඳිය හැකි ආකාරය වගුවක් මගින් පෙන්වා දෙන්න.

355. ධම්මපදයේ “යථාපි මුලේ අනුපද්දවේ දල්හේ” යන ගාථාව සම්පූර්ණ කර එහි අර්ථය හා අයත් වන වග්ගය සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....